

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Plein 2
2511 CR Den Haag

Afschrift aan de Voorzitter van de Eerste Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 22
2513 AA Den Haag

Datum 16 april 2007

Ons kenmerk HDAB2007009874

Onderwerp Verslag van de informele bijeenkomst van EU-ministers van
Defensie op 1 en 2 maart jl. in Wiesbaden, Duitsland

Op 1 en 2 maart jl. kwamen de EU-ministers van Defensie bijeen in Wiesbaden voor informeel overleg. Onder het voorzitterschap van de Duitse minister van Defensie Jung werd gesproken over de lopende en toekomstige EVDB-missies, de samenwerking met de VN, de lessen van de EU missie in de Democratische Republiek Congo (DRC), en ten slotte over de versterking van de militaire capaciteiten van de EU. Nederland werd tijdens deze vergadering vertegenwoordigd door PSC-ambassadeur Robert Milders. In deze brief treft u het verslag aan van deze bijeenkomst.

Operaties

Tijdens de eerste werksessie werden de lopende en toekomstige EVDB-operaties besproken, waarbij op initiatief van het Duitse voorzitterschap tevens de civiele missies in Kosovo en Afghanistan werden betrokken. Nederland sprak daarvoor waardering uit aangezien civiele missies ook voor de ministers van Defensie van belang zijn.

Op 28 februari jl. heeft het Politiek en Veiligheidscomité (PSC) van de Europese Unie ingestemd met de eerste reductiestap voor de EU-operatie in Bosnië-Herzegovina. Deze reductie heeft tot gevolg dat de militaire aanwezigheid wordt verkleind van 6000 tot ongeveer 2000 militairen. De resterende manoeuvre-eenheden worden centraal gepositioneerd, terwijl de *Liaison and Observer Teams* door geheel Bosnië-Herzegovina actief blijven. Het

hoofdkwartier van EUFOR blijft gevestigd in Sarajevo. Operatiecommandant Reith merkte op dat EUFOR ook na deze reductiestap nog voldoende capaciteit in het gebied heeft om de veiligheid te kunnen garanderen. De Franse, Oostenrijkse en Italiaanse vertegenwoordigers wezen vooral op de omkeerbaarheid van deze reductiemaatregelen: mocht de veiligheidssituatie de komende zes maanden verslechteren, dan kunnen de reductiemaatregelen worden teruggedraaid. Secretaris-Generaal/ Hoge Vertegenwoordiger Solana onderstreepte dat eventuele onrust als gevolg van de ontwikkelingen in Kosovo meer van politieke aard zou zijn en dat geen problemen voor de veiligheid worden voorzien.

Wat betreft Kosovo onderstreepte Solana de noodzaak van brede internationale steun voor het plan van VN-gezant Ahtisaari. Hij sprak de hoop uit dat het proces in de VN Veiligheidsraad niet te lang zou duren, omdat hij juist in deze fase de meeste onrust vreesde. Een VN-mandaat was uiteindelijk volgens Solana onmisbaar voor de vreedzame oplossing van de statuskwestie. SG Navo De Hoop Scheffer onderstreepte dat KFOR steeds paraat zou zijn. Van belang is dat de toekomstige EVDB-missie en KFOR goed samenwerken op basis van een heldere taakverdeling. Bij de bespreking van de toekomstige missie in Kosovo ontstond een discussie over EU-Navo samenwerking in het algemeen. De Hoop Scheffer beklemtoonde het belang van EU-Navo dialoog, waarbij institutionele horden desnoods moeten worden omzeild door informeel overleg. Er was brede steun voor zijn oproep tot verdere EU-Navo samenwerking. De Britse vertegenwoordiger onderstreepte daarbij het belang van EU-Navo samenwerking als basis voor effectief multilateralisme. Nederland steunde de opmerkingen over intensievere samenwerking tussen de EU en de Navo en stelde verder dat de EU ook met andere internationale organisaties zoals de VN en regionale organisaties als de Afrikaanse Unie op structurele basis zou moeten samenwerken.

Bij de bespreking van de toekomstige politiemissie in Afghanistan wees Solana erop dat een omvattende aanpak nodig was voor de veiligheidsproblemen in Afghanistan. De EVDB-missie zou een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan de zo cruciale bevordering van goed bestuur. De Hoop Scheffer wees op de inspanningen van de Navo in Afghanistan, waar sinds de top van Riga eind 2006 nog 7.000 extra troepen worden toegevoegd. Hij signaleerde dat naast het 'Afghan National Army' (ANA) ook veel moest gebeuren om de 'Afghan National Police' (ANP) verder op te bouwen. Verder wees hij op de ISAF-conferentie waar de Navo alle relevante internationale actoren had uitgenodigd en hij vermeldde in het bijzonder de financiële ondersteuning van de Europese Commissie voor de PRT's. De Litouwse minister beloofde de EVDB-missie te ondersteunen vanuit het Litouwse PRT. Nederland noemde ook

hier het belang van samenwerking tussen de Navo en de EU en benadrukte nauwe aansluiting bij bestaande initiatieven op het gebied van politiehervormingen in Afghanistan.

Ten aanzien van Soedan/Darfoer vonden Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk beide dat de EU zijn ondersteuning van de missie van de Afrikaanse Unie (AMIS) moest voortzetten, maar tevens op meer structurele basis zou moeten investeren in Afrikaanse capaciteitsopbouw. Opvallend was dat de Franse minister opmerkte dat westerse militaire inzet, dus door EU of Navo, in Afrika gevoelig zou zijn en derhalve hoogstens van korte duur kon zijn.

EU-VN en lessen van EUFOR RD Congo

Het Duitse voorzitterschap onderstreepte tijdens de tweede werksessie het belang van verdere samenwerking tussen de EU en de VN op basis van de ervaringen in de DRC. Ten aanzien van de lessen van de operatie van de Europese Unie in de DRC (EUFOR RD Congo) wees het voorzitterschap er met enige nadruk op dat de planningscapaciteit van het EVDB versterkt zou moeten worden, vooral in de beginfase nog voordat een operationeel hoofdkwartier wordt aangewezen. Solana vond dat de EU en de VN systematischer zouden moeten samenwerken en stelde dat de EU-operatie in Congo had geleerd dat er op permanente basis 'planningselementen' zouden moeten worden gevormd. Hij zou hierover binnenkort voorstellen presenteren. Er was brede steun voor een verdieping van de EU-VN samenwerking. Frankrijk noemde specifiek dat de beide organisaties informatie zouden kunnen delen, dat ervaringen met operaties kunnen worden gedeeld en dat gezamenlijke oefeningen kunnen worden gehouden.

De discussie ging vooral over de verbetering van de planningscapaciteit van de EU. Het Verenigd Koninkrijk onderstreepte dat de missie in de DRC een succes was en dat ook het gebruik van een multinationalaal hoofdkwartier (Potsdam) goed was verlopen. Frankrijk daarentegen wees op het belang van planning en aansturing van autonome EU-missies via het EU Operatiecentrum. Verder vond Frankrijk dat vooral de bovengenoemde beginfase van de planning verbetering behoefde. Spanje, Oostenrijk, Cyprus, Italië, Luxemburg en Portugal uitten eveneens de wens voor een meer permanente capaciteit voor planning in deze beginfase. Nederland stelde dat mogelijkheden voor verbetering van de capaciteit voor '*advance planning*', in de fase voorafgaand aan de aanwijzing van een hoofdkwartier, zouden moeten worden onderzocht.

Verder kwamen de SSR-activiteiten in de DRC ter sprake. De Europese Commissie onderstreepte het belang van EVDB-inspanningen ten aanzien van defensiehervormingen.

De Belgische minister Flahaut ging nader in op de brief die hij zijn collega's had gestuurd over het voornemen om op verzoek van President Kabila een onderzoek uit te voeren naar de geïntegreerde brigades om vast te stellen hoe deze ervoor staan en wat er nog moet gebeuren. Solana beklemtoonde het belang van coördinatie tussen België en de EU-missie ter plekke (EUSEC).

Militaire capaciteiten

De voorzitter van het EU Militaire Comité, Henri De Bentégeat, informeerde de ministers van Defensie tijdens de derde werksessie over de voortgang van de Headline Goal 2010. Het verschil tussen de oorspronkelijke behoefte van de 'Requirements Catalogue 05' en de aangeboden capaciteiten van de 'Force Catalogue' wordt thans uitgewerkt in een 'Progress Catalogue' (medio-eind 2007). Dat proces loopt volgens de voorzitter van het EUMC naar tevredenheid. Het Duitse voorzitterschap kondigde aan dat op basis van een inmiddels verspreid non-paper van drie voorzitterschappen (Duitsland, Portugal, Slovenië) het 'rapid response concept' van de EU nader zal worden bezien. Het 'rapid response concept' richt zich nu vooral op de landstrijdkrachten, maar moet volgens het voorzitterschap worden uitgebreid naar zee- en luchtmacht. Ten slotte sprak De Bentégeat over het Capability Development Plan (CDP) dat inzicht moet verschaffen in de nationale plannen en behoeftestellingen van de lidstaten om de mogelijkheden voor multinationale samenwerking in EDA-verband te identificeren. Litouwen benadrukte dat bij het CDP niet alleen naar militaire, maar ook naar civiele capaciteiten dient te worden gekeken. Slowakije onderstreepte het belang van strategisch transport. De Franse minister Alliot-Marie stelde dat het Europees Defensie Agentschap alleen succesvol kan zijn als de lidstaten bereid zijn te investeren in multinationale samenwerkingsverbanden. Ze riep haar collega's daarom op om in eigen land te pleiten voor een verhoging van de Defensiebudgetten.

DE MINISTER VAN DEFENSIE,